

Nový výskum: Česko má najlepšie potraviny vo východnej Európe, Slovensko je na chvoste

Praha - České potraviny sú čo do kvality a bezpečnosti najlepšie z postkomunistických krajín. Celosvetovo im potom patrí 23. miesto. Vyplýva to z tohtoročného rebríčka Global Food Security Index časopisu The Economist, zostaveného analytikmi z The Economist Intelligence Unit.

Global Food Security Index sleduje kvalitu potravín v 109 krajinách sveta. Česká republika si oproti vlaňajšku na rebríčku nepolepšila ani nepohoršila - zostala na 23. priečke. Mierne si zlepšila bodový zisk: Kým pred rokom získala 72,2 bodu zo sto možných, tento rok je to 74,6.

Poľsko, ktorého potraviny sú často považované za výrazne menej kvalitné, skončilo len o tri priečky za Českou republikou. Oproti vlaňajšku si o jedno miesto polepšilo a skončilo 26. na svete. Slovensko skončilo na 31. mieste so 69,8 bodmi, oproti vlaňajšku sa posunulo o šesť pozícií vyššie.

Rebríček vedú USA (89,3 bodu) pred Rakúskom, o tretiu priečku sa delí Holandsko s Nórskom. Naopak najhoršie sú potraviny - rovnako ako pred rokom - v Demokratickej republike Kongo (20,8 bodu). Trojicu krajín s najhorším jedlom čo do kvality a bezpečnosti dopĺňajú Čad (25,5 bodu) a Madagaskar (27,7 bodu).

Najväčší pokrok za uplynulý rok urobila Uganda. Tento rok získala o 5,8 bodu viac ako vlani a skočila na 74. pozíciu. Viac ako päť bodov oproti vlaňajšku pridali aj Togo a Srbsko. Naopak najväčší bodový pokles - o 4,1 bodu - vykázala Barma, o tri body potom poklesli Madagaskar a Rumunsko.

Ako to vidí SPPK

Rebríček časopisu The Economist nehodnotí len kvalitu a bezpečnosť domácej výroby potravín, kde bývame na tom tradične dobre, ale aj ďalšie ekonomické ukazovatele, ktoré už nie sú v rukách výrobcov a ich profesijnej samosprávy. Slovensko napríklad ťahá za kratší koniec v cenovej dostupnosti potravín, ktorých úroveň je - najmä v dôsledku vysokej DPH - u nás vyššia ako v susedných krajinách V-4. SPPK už dlhšie navrhuje znížiť DPH aspoň na základné druhy potravín, no je otázne, do akej miery - a či vôbec - to bude ochotný štát akceptovať, alebo o tom aspoň uvažovať. Pokiaľ však bude mať Slovensko na potraviny vyššiu DPH ako väčšina ostatných členských krajín EÚ, pri podobných porovnávaníach bude vždy v nevýhode.

Veľmi nízka je aj naša potravinová sebestačnosť, v dôsledku ktorej sa do SR dováža mnoho potravín, pričom ich kvalita zvyčajne nebýva vysoká. Obchod v rámci importu preferuje predovšetkým nízke ceny, takže kvalitatívne aspekty nebývajú z jeho pohľadu prioritné. Aj táto skutočnosť má bezprostredný vplyv na hodnotenie stavu zásob a prístupu našich ľudí k potravinám, kde takisto nie sme rovnocenní v porovnaní s našimi susedmi. Z hľadiska bezpečnosti potravín a národného systému jej kontroly býva u nás zvyčajne všetko v poriadku a predpokladáme, že ani pri ostatnom hodnotení stavu a kvality potravín to nebolo inak. Problémy nezvyknú bývať ani s kvalitou domácej produkcie, podliehajúcej kontrolám orgánov potravinového dozoru. Len ona samotná však nemôže zabezpečiť Slovensku dosiahnutie lepšej pozície v podobných hodnoteniach.

Východiskom môže byť iba rozvoj kvalitnej domácej potravinárskej produkcie a zvyšovanie podielu jej predaja na vnútornom trhu SR. SPPK sa o to usiluje už dlhšie v rámci práce so spotrebiteľom, ale aj rôznymi aktivitami vo vzťahu k obchodným reťazcom a podpore alternatívnych foriem odbytu. Riešenia v oblasti nižšej DPH aspoň na vybrané potraviny komplikuje napätosť štátneho rozpočtu a škrtenie jeho deficitu v období stále doznievajúcej hospodárskej krízy. Pritom navyše nie je isté, ako

sa budú ďalej vyvíjať vzťahy medzi EÚ a Ruskom a či neprerastú do ešte väčšej krízy, vážne poškodzujúcej ekonomiku oboch strán.

Aktuálně.cz + SPPK